

Gedragsprotocol

OPENBARE BASISCHOOL

De Kyckert

Inleiding

Op OBS De Kyckert willen we met elkaar een veilig klimaat scheppen, waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Ongewenst gedrag vormt een bedreiging voor een plezierig werk- en leefklimaat op school. Een ruzie, een misverstand, een kleine misrekening, een vergissing, een plagerijtje... ze komen voor op iedere school, dus ook op De Kyckert. Ongewenst gedrag is gedrag waarbij iemand (herhaaldelijk) mentaal en/of fysiek een ander lastig valt, waarbij regels worden overtreden. In het protocol wordt ingegaan op ongewenst gedrag en wat er op school aan gedaan wordt om dit te voorkomen.

De 4 algemene schoolregels zijn:

- Voor groot en klein zullen wij aardig zijn.
- Praat zacht en op een rustige manier, dan kan iedereen werken met plezier.
- We zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken morgen.
- School is van binnen een wandelgebied, buiten hoeft dat lekker niet!

Vormen van ongewenst gedrag

Mentaal: iemand bedreigen of dwingen tot

- Verbaal: iemand kwetsend uitschelden, bijnamen geven of beledigen
- Sociaal: iemand buitensluiten, discrimineren
- Digitaal: vervelende berichten sturen via social media

Fysiek: iemand opzettelijk pijn doen door te schoppen, slaan, weglopen van school

- Materiaal: iemands spullen stelen, beschadigen of verstoppen

Preventieve aanpak voor een veilig sociaal klimaat

- ✓ We werken preventief om ongewenst gedrag te voorkomen. Dit doen wij door structureel aandacht te hebben voor de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen. Hiervoor gebruiken we de PAD-methode. Deze methode heeft als doel sociaal gedrag en aandacht voor anderen te bevorderen. Tevens stimuleren wij de maatschappelijke betrokkenheid (actief burgerschap).
- ✓ De eerste acht weken van het schooljaar noemen wij "De Gouden Weken". Hierin vinden er dagelijks groepsvormende activiteiten plaats om zo een goede start te maken van het schooljaar.
- ✓ In deze gouden weken komt in elke klas een gedragsspecialist van praktijk "Orka" langs en begeleidt de leerkracht bij het sociaal-emotioneel opstarten van de groep.
- ✓ In september/oktober worden er oudergesprekken gevoerd. Alle ouders komen op school voor een gesprek met de leerkracht. Voorafgaand aan dit gesprek hebben ouders een vertelformulier ingevuld. In het oudervertelgesprek wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen besproken.
- ✓ De sociaal emotionele ontwikkeling van alle kinderen wordt vastgelegd en gevolgd met behulp van "Op-School", een digitaal sociaal emotioneel volgsysteem. Als blijkt dat een leerling extra zorg nodig heeft wordt deze gegeven. Hierbij is de lijn zoals deze terug te lezen is in het Zorgplan leidend. De groepen 1 en 2 maken gebruik van het observatiesysteem KIJK!
- ✓ Er wordt meerdere keren per jaar een sociogram van de groep gemaakt. Op basis van het sociogram wordt er gekeken wat de beste keuzes zijn om het sociale klimaat in de groep te bevorderen. Voorbeelden hiervan zijn: indelen subgroepen, duo maatjes en het formeren van

combinatieklassen zodat leerlingen zelf ook kunnen aangeven bij wie ze in de klas zouden willen blijven en eigenaarschap ervaren. De beslissing ligt wel bij het team.

- ✓ Er zijn twee schoolcontactpersonen die aanspreekpunt zijn voor ouders en kinderen, wanneer het zaken betreft die ze in vertrouwen willen melden (zie klachtenprocedure in de schoolgids). Dit zijn Laura van Dijk en Esther Mastenbroek.
- ✓ De school kan een adviserende rol spelen (vanuit de interne begeleiding) in het bijvoorbeeld doorsturen of verwijzen van ouders/verzorgers naar externe instanties, ter ondersteuning van de sociale weerbaarheid en het vergroten van de (sociale) competenties van kinderen.
- ✓ Aan het begin van het schooljaar komt de gedragspecialist Rino in alle klassen langs om de leerkracht te begeleiden. Dit kan halverwege het jaar en aan het eind van het jaar herhaald worden op aanvraag en waar er de behoefte is. Doel is de leerlingen weerbaar te maken door ze onder andere bewust te maken van het melden van ongewenst gedrag. Een ander doel is leerlingen oplossingsstrategieën aan te bieden die leerlingen kan helpen in sociaal lastige of onveilige situaties. Hierbij wordt de superhelden aanpak gehanteerd.

De superheldenaanpak van Orka Training

Elke superheld staat voor een keuze die kinderen kunnen maken. Het doel van de superheldenaanpak is dat kinderen een goede keuze kunnen maken. Als een kind ongewenst gedrag komt melden bij de leerkracht, worden de volgende vragen gesteld:

- Wat is er gebeurd?
- Welke superheld (keuze) heb je gekozen?
- Heeft het gewerkt?
- Welke superheld (keuze) kun je nog kiezen?

Superhelden (wat kun je zelf doen): opkomen voor jezelf, een slimme plek kiezen, relaxed reageren, negeren, leiden en volgen.

Superhelden (wat kun je voor een ander doen): elkaar helpen en elkaar aanspreken.

Als een superheld niet werkt, meld je het bij de leerkracht.

Deze superhelden kunnen kinderen de hele dag gebruiken tijdens het samenwerken, buitenspelen en de gym.

De superheldenaanpak wordt ingezet door middel van Orka lessen, waarin de superhelden worden getraind. Deze lessen worden door de leerkracht en trainer van Orka gegeven.

Daarnaast komen de superhelden wekelijks aan bod door oefeningen in de klas.

- ✓ Leerkrachten surveilleren tijdens het buitenspel en zijn alert op ongewenst gedrag.
- ✓ Bij het signaleren van een ongewenste situatie kan de leerkracht het stappenplan zoals dit terug te lezen is in dit protocol inzetten.
- ✓ Bij het inzetten van het gedragsprotocol wordt altijd contact opgenomen met de gedragspecialist van de school, Laura van Dijk. De gedragspecialist en de leerkracht bepalen samen of er een nadenkblad uitgedeeld wordt. Het is situatieafhankelijk welke kleur uitgedeeld wordt. Het doel van het inzetten van een nadenkblad is om inzicht te bieden aan het kind dat ongewenst gedrag laat zien en dat om te buigen naar positief gedrag.

Incidenteel pestgedrag

Bij de aanpak van een incidentele ruzie of pesterij worden de volgende vier stappen gevolgd:

1. Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben/ of elkaar pesten, proberen zij er eerst zelf (samen) uit te komen.
2. Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt, heeft deze het rechten de plicht om het probleem aan de leerkracht voor te leggen.
3. De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een gesprek en probeert samen de ruzie of pesterij op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Van dit gesprek worden aantekeningen gemaakt in ESIS.
4. Indien incidenteel pestgedrag blijft voortbestaan en dus structureel wordt, treedt in overleg met de gedragspecialist het gedragsprotocol in.

Ouders en gedrag

Wij verzoeken ouders om zich er van bewust te zijn dat onze school een leeromgeving is en dat het van groot belang is dat leerlingen het correcte voorbeeldgedrag zien, niet alleen van leerkrachten maar ook van ouders. Wij vragen ouders om ons te ondersteunen in het hanteren van dit gedragsprotocol. Wij verwachten dan ook dat leerlingen en ouders van onze school dit protocol onderschrijven en naar deze regels handelen en daarop aangesproken kunnen worden. Wij verwachten dat ouders hun klachten of problemen op de juiste wijze en toon kenbaar maken. Bij wangedrag van ouders kunnen er maatregelen genomen worden zoals een gesprek met de directie of kan de toegang tot de school geweigerd worden om de veiligheid van leerlingen en leerkrachten te waarborgen.

Evaluatie

Aan het einde van ieder schooljaar vindt er in het schoolteam een evaluatie plaats die gericht is op de praktische invulling van dit protocol. Op basis van de evaluatie wordt er bekeken of het protocol voor het daaropvolgende schooljaar aangescherpt dient te worden. In de Kinderraad wordt het protocol jaarlijks besproken om zodoende ook de leerlingen de kans te bieden om te komen tot verbeteringen. Daarnaast kan feedback uit de Kinderraad meegenomen worden in de bijstelling van schoolbeleid. Tenslotte zal het gedragsprotocol geëvalueerd worden in de Medezeggenschapsraad. Indien er een aanpassingen nodig zijn in het protocol zal het vernieuwde gedragsprotocol in de MR besproken worden. Daarnaast zal verzocht worden om in te stemmen met de vernieuwde versie. Het gedragsprotocol komt hiermee cyclisch terug in de jaarplannen van zowel de Medezeggenschapsraad, de Kinderraad als het jaarplan van de school.

Aan het einde van het schooljaar is er een groepsoverdracht richting de volgende leerkracht. In deze overdracht wordt ook de sociaal emotionele ontwikkeling besproken en worden afspraken en behoeften van groep en/of individuele leerlingen genoteerd.

Verantwoordelijkheid van de school

In sommige gevallen is er sprake van ongewenst gedrag buiten de school en/of schooltijden. Als leerkrachten en directie in dergelijke gevallen van mening zijn dat het schoolklimaat hieronder lijdt, behouden zij zich het recht voor om dit buitenschoolse ongewenste gedrag op school aan te pakken conform de wijze die in het protocol beschreven staat.

Bij melden van ongewenst gedrag, doorlopen wij de volgende stappen:

Naam leerling:

Stap 1	Stop, hou op! Ik- boodschap brengen naar kind.	
Stap 2	Stop, hou op! Of ik ga naar de juf/meester.	
Stap 3	Naar de leerkracht. Gesprek met de leerling(en) en de leerkracht.	Datum: Evaluatie:
	Consequentie time-outplek/nadenkplek.	
	In uitzonderlijke gevallen overleg in een bouwvergadering / werkgroep.	
Stap 4	Gesprek met de leerling(en) en de leerkracht. De ouders worden persoonlijk (telefonisch of d.m.v. een kort gesprek) op de hoogte gesteld van het ongewenste gedrag. De leerling krijgt het ingevulde nadenkblad mee naar huis. Dit blad wordt de volgende dag voorzien van handtekeningen ingeleverd bij de groepsleerkracht. Na het invullen van het nadenkblad volgt een gesprek met de ouders en de groepsleerkracht op school. 1 ^e keer: geel nadenkblad invullen. 2 ^e keer: oranje nadenkblad invullen	Datum: Evaluatie:
Stap 5	Gesprek met de leerling(en) en de leerkracht. Duidelijkheid over de regels en het stoppen van ongewenst gedrag. Ouders worden op de hoogte gesteld. De leerling vult het rode formulier "Terugkijken..." op school in. Leerling schrijft aandachtspunten van het ongewenste gedrag op, waar hij/zij aan gaat werken. Dit formulier wordt de volgende dag met handtekeningen ingeleverd bij de groepsleerkracht. Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek.	Datum: Evaluatie:
Stap 6	Gesprek leerling(en), ouders, leerkracht en directeur. Eventueel in overleg met directeur externe deskundigen inschakelen. Informereren over mogelijke gevolgen o.a. schorsing.	Datum: Evaluatie:
Stap 7	Schorsingsgesprek met leerling, ouders en directeur. De directie bepaalt de duur van de schorsing.	Datum: Evaluatie:

N.B. Een voorval kan dusdanig ernstig zijn dat er besloten wordt sneller door de stappen te gaan. De gegevens en voorvallen worden genoteerd in ESIS en alle formulieren worden in het dossier bewaard. De tijdsduur van het protocol kan per kind en situatie verschillend zijn. Op voorhand wordt er contact opgenomen met de werkgroep om te monitoren of het protocol nauwgezet gevolgd wordt.

Nadenkblad (geel)

Naam:
Groep:
Datum:

Waar is het gebeurd?
Wie waren erbij betrokken? (naam + groep)
Wat gebeurde er? Wat is er misgegaan?
Hoe had je het kunnen voorkomen?
Waar moet je in het vervolg aan denken?

Het nadenkblad is onderdeel van het stoppen van ongewenst gedrag.
Dit blad wordt bewaard in het dossier.

Handtekening kind:

Handtekening ouder:

Handtekening leerkracht:

Maatregelen

Naam leerling: _____

Groep: _____

Naam leerkracht: _____

Datum: _____

- In de pauzes binnen blijven
- Nablijven
- Bepaalde les niet bijwonen: _____
- Strafwerk: _____
- Andere maatregelen: _____

Handtekening leerling: Handtekening groepsleerkracht: Handtekening ouder(s)/verzorger(s):

Evaluatie	Datum:

STOPPEN MET ONGEWENST GEDRAG

Nadenkblad (oranje)

Naam:
Groep:
Datum:

Waar is het gebeurd?
Wie waren erbij betrokken? (naam + groep)
Wat gebeurde er? Wat is er misgegaan?
Hoe had je het kunnen voorkomen?
Waar moet je in het vervolg aan denken?

Het nadenkblad is onderdeel van het stoppen van ongewenst gedrag.
Dit blad wordt bewaard in het dossier.

Handtekening kind:

Handtekening ouder:

Handtekening leerkracht:

Maatregelen

Naam leerling: _____

Groep: _____

Naam leerkracht: _____

Datum: _____

In de pauzes binnen blijven

Nablijven

Bepaalde les niet bijwonen: _____

Strafwerk: _____

Andere maatregelen: _____

Handtekening leerling: Handtekening groepsleerkracht: Handtekening ouder(s)/verzorger(s):

Evaluatie	Datum:

STOPPEN MET ONGEWENST GEDRAG

Stap 5: Terugkijken...! (rood)

Naam leerling:

Groep:

Naam leerkracht(en):

Datum:

We willen dat iedereen zich veilig voelt op deze school.

Je hebt al drie keer een nadenkblad ingevuld voor je gedrag en je hebt een gesprek gehad.

Schrijf hieronder op wat er is gebeurd en waardoor je hier nu zit.

Wat deed jij?

Hoe reageerde de ander / hoe reageerden de anderen?

Schrijf nu op hoe dit voor de ander was toen jij je zo gedroeg. Hoe voelde die ander zich? Wat zijn de gevolgen voor de ander?

Hoe had jij je anders moeten gedragen?

Gesprek met de leerkracht en dan samen invullen

We willen dat jij je houdt aan de volgende afspraken:

Stoppen met: _____

Wel doen: _____

Eventuele maatregelen om dat te bereiken:

Datum volgende gesprek:

Handtekening leerling

Handtekening ouder

Handtekening leerkracht

Maatregelen

Naam leerling: _____

Groep: _____

Naam leerkracht: _____

Datum: _____

In de pauzes binnen blijven

Nablijven

Bepaalde les niet bijwonen: _____

Strafwerk: _____

Andere maatregelen: _____

Handtekening leerling: Handtekening groepsleerkracht: Handtekening ouder(s)/verzorger(s):

Evaluatie	Datum:

STOPPEN MET ONGEWENST GEDRAG

Stap 6: Gesprek directie, leerkracht, ouder(s) en leerling

Naam leerling:

Naam leerkracht:

Naam directeur:

Datum:

Aanwezig:

In het gesprek is het volgende besproken:

Voor akkoord:

Handtekening leerling

Voor akkoord:

Handtekening directeur

Voor akkoord:

Handtekening ouders(s)/ verzorger(s)

Voor akkoord:

Handtekening leerkracht

STOPPEN MET ONGEWENST GEDRAG

Stap 7: Schorsingsgesprek

Naam leerling:

Naam leerkracht:

Naam directeur:

Datum:

Aanwezig:

In het gesprek is het volgende besproken:

Voor akkoord:

Handtekening leerling

Voor akkoord:

Handtekening directeur

Voor akkoord:

Handtekening ouders(s)/ verzorger(s)